

Índex de continguts

1.1 Masses patrimonials.....	2
1.1.1 Actiu.....	3
1.1.2 Passiu.....	5
2.1 El balanç.....	5
2.2 Instruments per analitzar el patrimoni.....	7
2.2 Informació què dona el balanç.....	12
3.1 Regles per elaborar el Compte de Resultats.....	13
5.1 LLINDAR DE RENDIBILITAT O PUNT MORT.....	18

PLA ECONÒMIC FINANCER

1. Estats econòmics i financers

Patrimoni: és el conjunt de bens, drets i obligacions, quantificables, que pertanyen a una persona física o jurídica.

Els bens són tot allò que serveix per satisfer una necessitat o per desenvolupar una activitat.

Els **drets** són el conjunt de crèdits a favor de la persona física o jurídica titular de l'empresa.

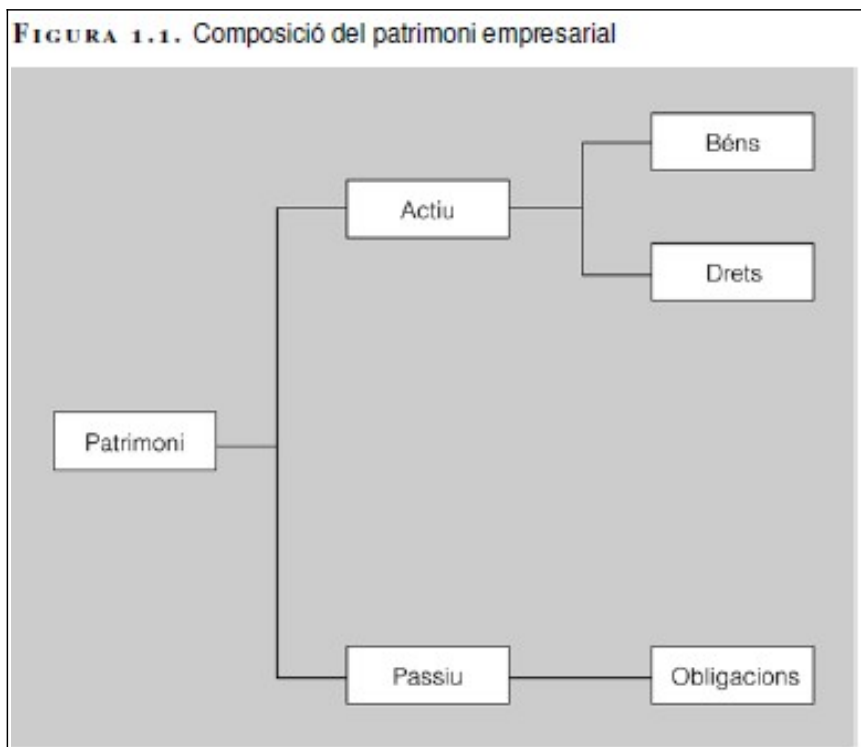
Les obligacions estan formades pel conjunt de deutes que l'empresa ha contret amb tercers persones.

$$\text{Patrimoni net} = \text{bens} + \text{drets} - \text{obligacions}$$

1.1 Masses patrimonials

El patrimoni es divideix en masses patrimonials.

La **massa patrimonial** es el conjunt d'elements patrimonials que son homogenis, es a dir, que tenen la mateixa significacio economica o financera.

Com mostra la imatge anterior les masses patrimonials es classifiquen en **ACTIU** i **PASSIU**.

L'**actiu** integra els bens i drets i el passiu les obligacions.

L'equació fonamental de la comptabilitat es:

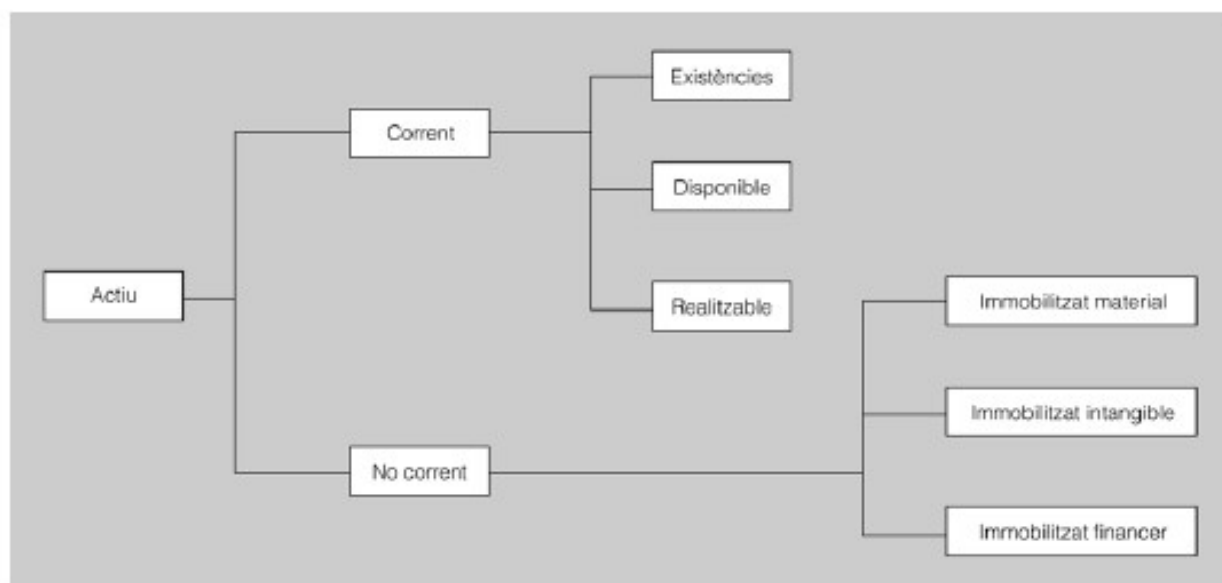
Total actiu = total passiu

Passiu total = patrimoni net + passiu exigible

1.1.1 Actiu

L'**actiu** es el conjunt de bens tangibles i intangibles i drets que té una empresa i reflecteix les inversions o estructura econòmica de l'empresa. **El passiu** es l'origen dels fons o estructura financera de l'empresa.

FIGURA 1.2. Composició de l'actiu

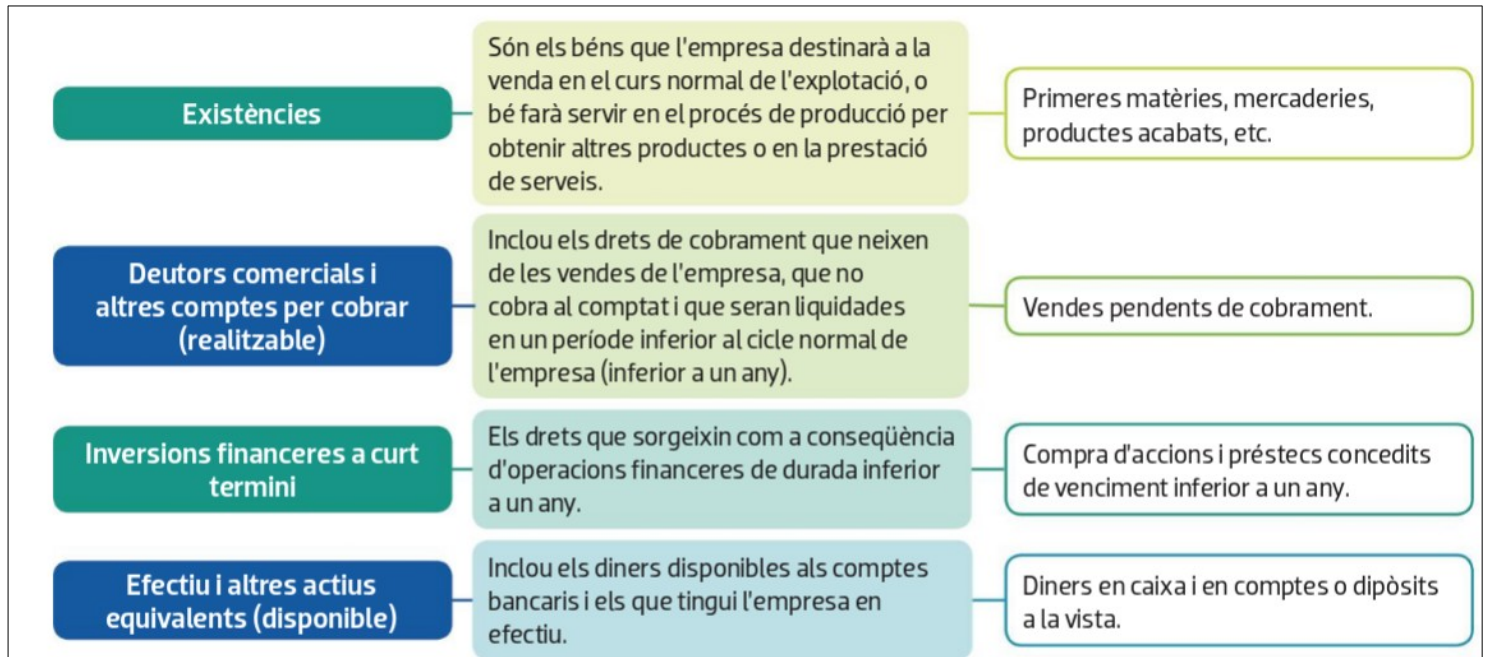

Actiu corrent. L'actiu corrent comprendrà aquells elements que l'empresa espera vendre, consumir o realitzar en el transcurs del cicle normal d'explotació, aquells altres el venciment, alienació o realització dels quals s'espera que es produeixi en el termini d'un any, els classificats com a mantinguts per negociar.

Es divideix en:

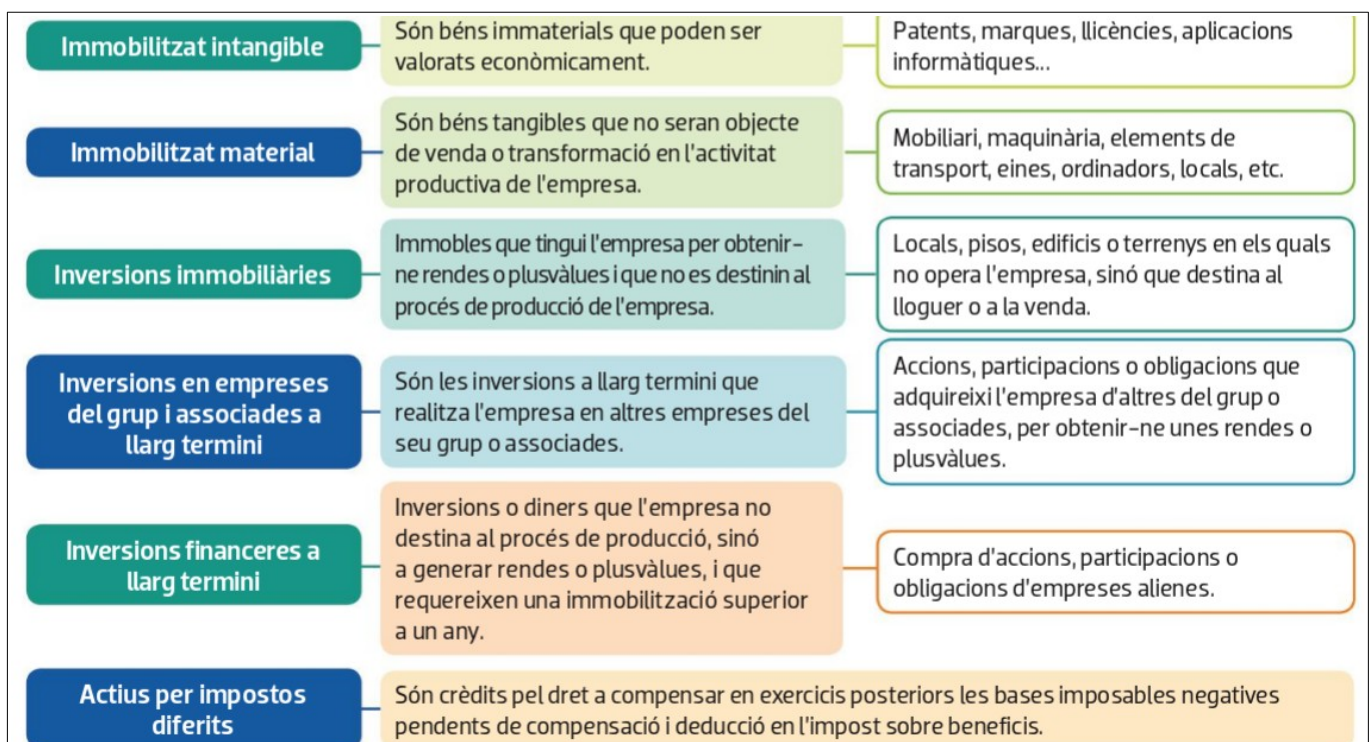
- **Existències.** Actius propietat de l'empresa destinats a ser venuts sense transformació o bé transformats per l'empresa com ara mercaderies, matèries primeres, embalatges, envasos, material d'oficina o combustibles.
- **Deutors comercials (Realitzable).** Drets de cobrament que es cobraran en un termini inferior a l'any com per exemple deutes de clients i deutors.
- **Efectiu i altres actius (Disponible).** Diners a la caixa de l'empresa i en els saldos de

comptes bancaris a curt termini.

Actiu no corrent. Esta compostat pels elements que possibiliten l'activitat productiva de l'empresa. Tenen caracter de permanencia. L'actiu no corrent es classifica en:

- **Immobilitzat material.** Son el conjunt d'elements d'us durador que no estan destinats a la venda ni a ser transformats en altres productes, sino a ser utilitzats per desenvolupar la seva activitat. Per exemple: terrenys i bens naturals, construccions, elements de transport, mobiliari, etc.
- **Immobilitzat intangible.** Son el conjunt d'elements intangibles constituïts pels drets susceptibles de valoracio economica. Per exemple: patents, marques comercials, formes especials de fabricacio, drets de traspas, programes informatics, etc.
- **Immobilitzat financer.** Esta format per les inversions permanents en altres empreses.

1.1.2 Passiu

Conjunt de recursos financers què l'empresa obté per desenvolupar la seva activitat. Reflecteix l'origen dels fons.

Es classifica en:

Passiu no corrent: Deutes amb un venciment superior a l'any. Per exemple: préstecs rebuts amb un termini de devolució superior a l'any.

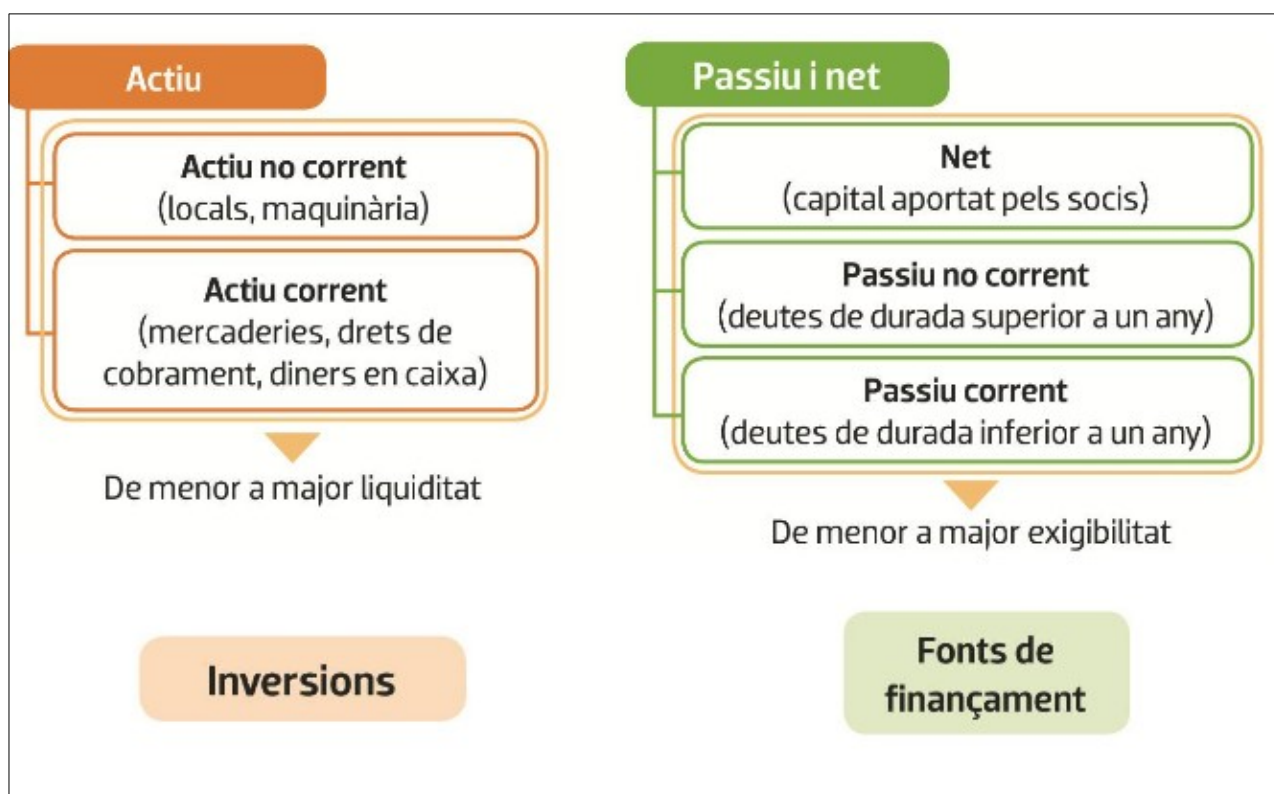
Passiu corrent: Deutes amb un venciment inferior a l'any. Per exemple: préstecs rebuts amb un termini inferior a l'any, deutes amb proveïdors d'existències, subministraments i serveis amb un venciment inferior a l'any, deutes amb la Seguretat Social i amb la Hisenda pública.

Net patrimonial: Són els recursos propis que té l'empresa. El net patrimonial inclou comptes com Romanent, Capital, Reserves...

2. La representació del patrimoni

2.1 El balanç

El patrimoni es representa en el balanç, que és un document comptable que representa el patrimoni de l'empresa en un moment donat de temps.

L'actiu s'ordena de menor liquiditat a major.

Passiu de menor a major exigibilitat.

Balanç	
Actiu	Passiu
Actiu fixe	Passiu fixe
Immobilitzat immaterial	Fons propis (també es diu passiu no exigible)
Immobilitzat material	Exigible a llarg termini
Actiu circulant	Passiu circulant
Existències	Exigible a curt termini
Realitzable	
Disponible	
Total	Total

Ara anem a fer un balanç a títol d'exemple:

Fons de comerç*: 50€
Mercaderies: 40€
Diners en compte corrent: 25€
Reserves: 30€
Elements de transport: 30€
Construccions: 150€
Clients: 10€
Caixa: 5€
Deutes banc a llarg termini: 120€
Mobiliari: 20€
Capital: 150€
Deutes a curt termini (creditors): 5€
Proveïdors: 25€

*(Què és el Fons de comerç? És un immobilitzat intangible fix que representa un valor intrínsec que té el nostre negoci per la clientela fixa, la situació, etc. Si anàrem a vendre el negoci podríem demanar més per ell si el fons de comerç és elevat, ja que això implica que tenim bona clientela, bona ubicació, etc.)

Balanç de situació	
Actiu	Passiu
Actiu fixe250€	Passi fixe300€
Immobilitzat immaterial	Fons propis
- Fons de comerç.....50€	- Capital.....150€
Immobilitzat material	- Reserves.....30€
- Construccions.....150€	Exigible a llarg termini
- Elements de transport.....30€	- Deutes llarg termini.....120€
- Mobiliari.....20€	
Actiu circulant80€	Passiu circulant30€
Existències	Exigible a curt termini
- Mercaderies.....40€	- Creditors.....5€
Realitzable	- Proveïdors.....25€
- Clients.....10€	
Disponible	
- Compte corrent.....25€	
- Caixa.....5€	
Total330€	Total330€

2.2 Instruments per analitzar el patrimoni

Una vegada tenim fet el balanç, cal calcular el **Fons de maniobra** que és el resultat de calcular: Actiu circulant – passiu circulant. El millor és que l'actiu circulant siga major que el passiu circulant, la qual cosa vol dir que l'empresa té suficient liquiditat i que és pot per fer front als deutes a curt termini.

Per això, es diu que una empresa està en situació d'**equilibri financer** quan el seu actiu corrent és superior al seu passiu corrent. Aquesta equació rep el nom de **fons de maniobra**.

$$\text{Fons de maniobra (FM)} = \text{actiu corrent (AC)} - \text{passiu corrent (PC)}$$

- Si $FM > 0$ l'empresa es troba en bon estat.

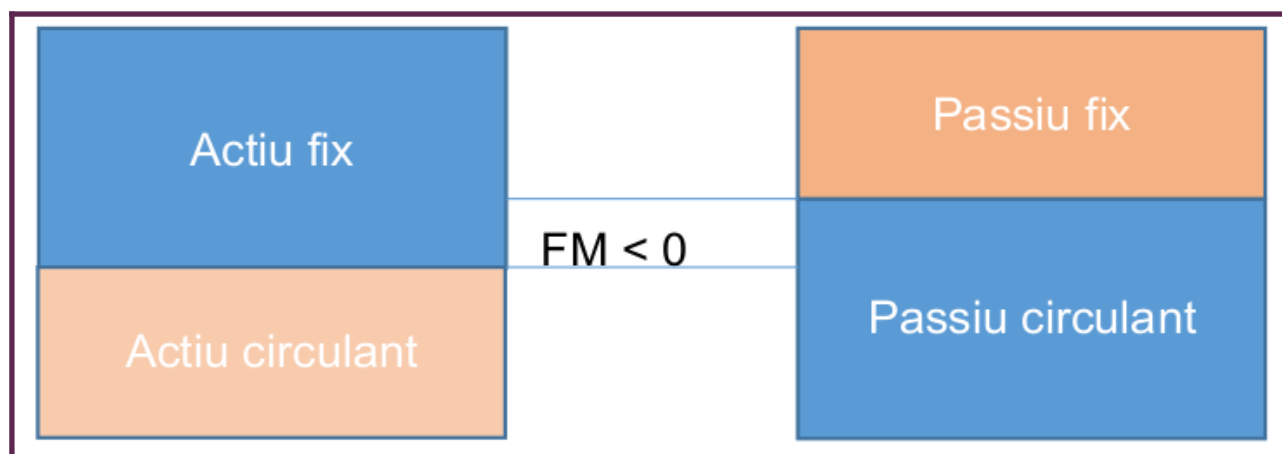
- Si $FM < 0$ l'empresa està en mal estat per fer front als deutes a curt termini. Estem en desequilibri financer a curt termini. No podem fer front als pagaments a curt termini. Ara bé, si tenim suficient actiu total per fer front a eixa situació malgrat que siga en el llarg termini, el problema s'alleuja. Potser ens concediran un préstec o ens concediran qualsevol altra font de finançament per tal de fer front a eixa necessitat momentània de diners.

Si $AC > PC$ $FM > 0$	L'empresa es troba una situació d' equilibri financer . No tindrà problemes a l'hora de pagar els seus deutes a curt termini, ja que en el mateix període de temps, pot obtenir recursos financers suficients amb càrrec a l'actiu corrent (amb la venda del seu producte, diners en caixa o en comptes a la vista...).
Si $AC < PC$ $FM < 0$	Si l'actiu corrent és inferior al passiu corrent, l'empresa deu més diners a curt termini dels que pot aconseguir a partir de l'actiu corrent. Aquesta situació es coneix amb el nom de suspensió de pagaments : l'empresa no pot satisfer els seus deutes a curt termini en aquell moment. Pot ser només un problema temporal i es pot arribar a recuperar.
Si $AC = PC$ $FM = 0$	L'empresa no es troba en situació d' equilibri financer , caldrà estudiar altres variables per saber si es troba en suspensió de pagaments o ho podria arribar a estar.

En el nostre exemple, el càlcul del FM seria:

Actiu Circulant – Passiu Circulant = 80 - 30 = 50€. Com el resultat és positiu implica que tenim liquiditat suficient (80€) per fer front als deutes a curt termini. En cas contrari hauríem d'haver buscat una font de finançament.

Això és el que passa per exemple al següent cas gràfic:

En l'exemple de dalt tenim com malgrat tindre prou actius per fer front als deutes generals de l'empresa, no passa el mateix al curt termini doncs els deutes a menys d'1 any superen la liquiditat de l'empresa en el mateix període de temps. Com ja hem dit, en eixe cas haurem de cercar finançament, un nou préstec, una re negociació de deute, etc.

El problema gran vindrà quan el total de l'actiu no siga suficient per fer front a tots els exigibles (el passiu menys els fons propis, doncs aquests darrers sols són exigibles a molt llarg termini) doncs en eixe cas ens apropem a una situació de fallida o de suspensió de pagaments.

Més exemples:

Una empresa presenta els saldos de patrimoni següents:

TAULA 1.1.

Construccions	19.000
Elements de transport	7.000
Mobiliari	2.000
Equips processos informació (ordinadors)	482
Aplicacions informàtiques (programes)	70
Capital	10.000
Reserves	3.235
Resultat exercici	3.662
Existències	2.300
Clients	1.700
Proveïdors immobilitzat a llarg termini	7.045
Deutes entitats crèdits a llarg termini	6.853
Deutes entitats crèdit a curt termini	2.000
Caixa	390
Bancs	1.000
Proveïdors	1.147

La presentació segons el model tradicional de balanç és el següent:

TAULA 1.2.

ACTIU NO CORRENT	28.552	NET PATRIMONIAL	16.897
Material	28.482	Capital	10.000
Construccions	19.000	Reserves	3.235
Elements de transport	7.000	Resultat exercici	3.662
Mobiliari	2.000		
Equip processos informació	482		
Intangible	70	PASSIU NO CORRENT	13.898
Aplicacions informàtiques	70	Proveïdors immovilitzats a llarg termini	7.045
ACTIU CORRENT	5.390	Deutes entitats crèdit a llarg termini	6.853
Existències	2.300	PASSIU CORRENT	3.147
Deutors comercials (Realitzable)	1.700	Deutes entitats crèdit a CT	2.000
Clients	1.700	Proveïdors	1.147
Efectiu i altres actius (Disponible)	1.390		
Caixa	390		
Bancs	1.000		
TOTAL ACTIU	33.942	TOTAL PASSIU	33.942

Altre exemple:

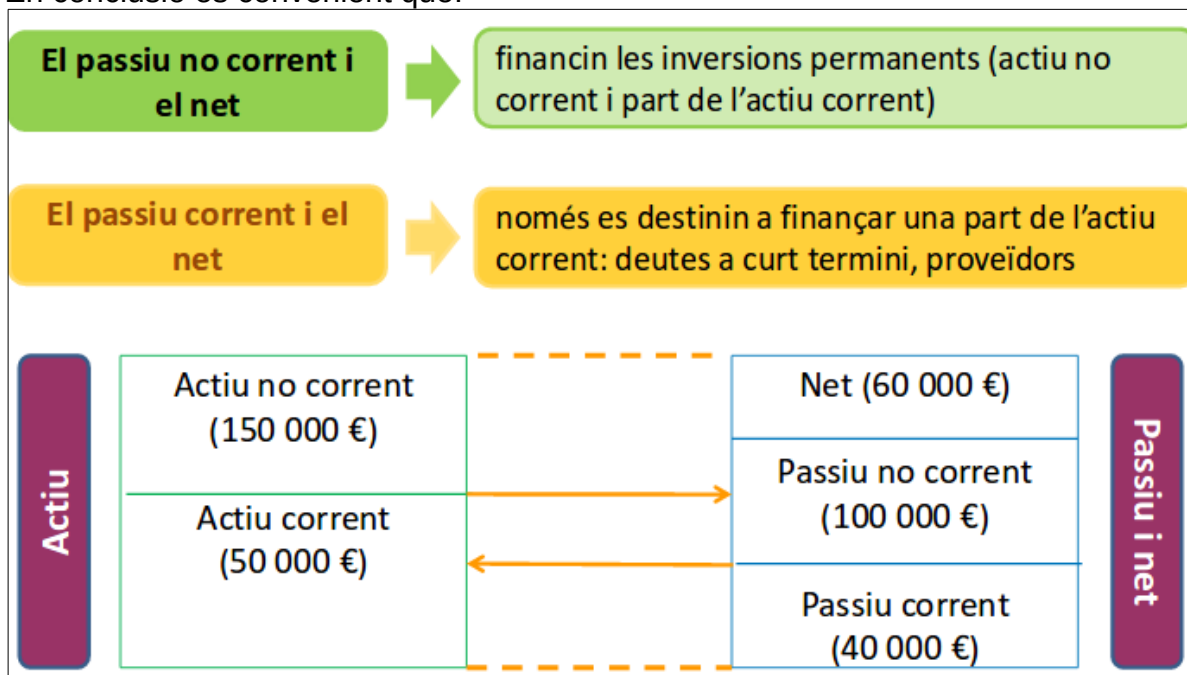
ACTIU		PATRIMONI NET I PASSIU	
A) ACTIU NO CORRENT	106 500	A) PATRIMONI NET	42 100
I. Immobilitzat intangible		A-1) Fons propis	
(206) Aplicacions informàtiques	12 000	I. Capital	
II. Immobilitzat material		(101) Capital social	30 000
(210) Terrenys i béns naturals	60 000	II. Prima d'emissió	
(213) Maquinària	10 000	III. Reserves	
(216) Mobiliari	9 500	(112) Reserva legal	12 100
(218) Elements de transport	24 000	IV. (Accions i participacions en patrimoni propi)	
(281) Amortització acumulada de l'immobilitzat material	(-9 000)	V. Resultats d'exercicis anteriors	
III. Inversions immobiliàries		VI. Altres aportacions de socis	
IV. Inversions en empreses del grup i associades a llarg termini		VII. Resultat de l'exercici	
V. Inversions financeres a ll/t		VIII. (Dividend a compte)	
VI. Actius per impost diferit		A-2) Subvencions, donacions i llegats rebuts	
B) ACTIU CORRENT	15 200	B) PASSIU NO CORRENT	78 000
I. Existències		I. Provisions a llarg termini	
(300) Mercaderies	6 000	II. Deutes a llarg termini	
II. Deutors comercials i altres comptes per cobrar		(170) Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	78 000
(430) Clients	1 200	III. Deutes amb empreses del grup i associades a ll/t	
III. Inversions en empreses del grup i associades a curt termini		IV. Passius per impost diferit	
IV. Inversions financeres a curt termini		V. Periodificacions a llarg termini	
V. Periodificacions a curt termini		C) PASSIU CORRENT	1 600
VI. Efectiu i altres actius líquids equivalents		I. Provisions a curt termini	
(572) Bancs	6 000	II. Deutes a curt termini	
(570) Caixa, €	2 000	(400) Proveïdors	1 000
		III. Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini	
		IV. Creditors comercials i altres comptes per pagar	
		(475) H. Pública creditora per conceptes fiscals	600
		V. Periodificacions a curt termini	
TOTAL ACTIU (A + B)	121 700	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU (A + B + C)	121 700

2.2 Informació què dona el balanç

La **finalitat** de l'anàlisi patrimonial és saber el següent:

- El passiu ens diu d'on hem obtingut els diners per finançar la nostra empresa. L'actiu, en què hem gastat o invertit aquests diners. Per tant, al principi de l'exercici econòmic l'actiu i el passiu sumaran sempre el mateix; és al final d'aquest exercici quan es produirà una diferència entre actiu i passiu. Si l'actiu és més gran vol dir que l'empresa ha obtingut beneficis; si és més petit, que ha obtingut pèrdues
- El balanç ens mostra si l'empresa és solvent o no. Si l'actiu total és més gran que el passiu corrent i no corrent (d'1,5 a 2,5 vegades més gran), l'empresa serà solvent i estarem lluny de fallida; si l'actiu total és més petit que el passiu corrent i no corrent, l'empresa no és solvent i ens acostem a la fallida.
- El balanç ens mostra si l'empresa té liquiditat. Si l'actiu corrent és més gran que el passiu corrent (2 vegades més gran), l'empresa té liquiditat i s'allunya de la suspensió de pagaments; si, a més, els crèdits pendents de cobrament més l'efectiu són iguals o més grans que el passiu corrent, la liquiditat de l'empresa està en una posició òptima.
- El balanç ens informa de si la *relació entre fons propis i deutes és correcta*. La relació adequada entre fons propis i deutes s'ha d'acostar al 50%. Aquesta seria la situació ideal; no obstant això, com més elevats siguin els fons propis, millor.
- El balanç també ens diu si la *proporció entre deutes a curt i llarg termini és correcta*: un 75% dels deutes ha de ser a llarg termini, i un 25% a curt termini. Si el percentatge dels deutes a llarg termini és més alt, millor.

En conclusió és convenient què:

3. El compte de guany i pèrdues o compte de resultats

Indica el benefici o pèrdua generats per l'empresa en un període de temps determinat. Es calcula sobre la base dels ingressos i de les despeses estimats de l'exercici econòmic. És normal que el primer any, fins i tot el segon, es produeixin pèrdues, que després aniran convertint-se en beneficis. Quan parlem d'un compte de resultats provisional és recomanable fer-ho per als tres primers anys, ja que pot succeir que el primer any obtinguem pèrdues doncs mentre les vendes són poques, les despeses són nombroses. El segon any, però podem començar a treure beneficis, en disminuir les despeses i augmentar les vendes. El mateix s'esdevé tercer any. Nosaltres el farem d'un any per motius de temps i espai.

3.1 Regles per elaborar el Compte de Resultats

- És despesa tot allò que l'empresa compra i consumeix. Si ho compra i NO ho consumeix no es considera despesa. Per exemple, si compra matèries primeres per valor de 1000 € i únicament en consumeix per valor de 750 €, només es pot anotar com a despesa 750 € i no els 1000 € que es van comprar.
- Per a les compres i vendes s'aplica el criteri de meritació, que significa que es considera la despesa quan s'ha generat, encara que no s'hagi pagat; i els ingressos quan s'aconsegueixen, encara que no s'hagin percebut. Per exemple, si compra i consumeix matèries primeres per valor de 500 € i paga 200 € ara i la resta d'aquí a 90 dies, haurà d'anotar com a despesa 500 €. I si ven per 700 € i li deixen a deure 200 €, en l'apartat d'ingressos per vendes s'ha d'anotar 700 €.
- Els diners que entrin a l'empresa i s'hagin de tornar no es consideraran ingrés i viceversa: tots els diners que surtin de l'empresa i s'hagin de tornar no es consideraran despesa. Per exemple, el préstec del banc cal tornar-lo i, per tant, no es pot incloure com a ingrés; ni tampoc s'inclourà la devolució del préstec com a despesa.

La previsió del resultat es realitza a partir de l'elaboració d'un document "el compte de resultats provisional". Prèviament a l'elaboració d'aquest document hem de saber el preu del producte o servei, així com la facturació o vendes previstes durant el primer any. Omplir l'apartat del preu (màrqueting operatiu - pla de màrqueting) que va quedar pendent de fer.

DESPESES	INGRESSOS
Publicitat Lloguers Despeses de personal Subministraments Assegurances Serveis altres empreses Material Fungible Interessos dels crèdits /préstecs	Vendes* Altres ingressos
TOTAL DESPESES	TOTAL INGRESSOS
RESULTAT EXERCICI (Ingressos – Despeses)	

* Per determinar una previsió de les vendes, s'ha de preveure quantes unitats de producte vendrem o quantes hores de servei o nombre de serveis prestarem i a quin preu ho farem. Tota aquesta previsió s'ha d'indicar a sota d'aquest quadre amb el següent títol: **JUSTIFICACIÓ DE LES VENDES.**

Per fer la justificació de vendes hem de fer dues coses:

- 1er fer una previsió de vendes. Es tracta de amb informació que obtinguem sobre realització de serveis o vendes de producte, fer una previsió de les vendes/serveis de cada més que podem fer al nostre negoci. Aquesta informació aproximada pot vindre de diverses fonts que hem de tractar que siguin el més acurades possible (estudis de mercat ben elaborats amb una previsió de vendes als diferents preus que demanden els compradors, estudi de dades del sector, etc.)
- 2n Fixar el preu del servei: Hi han diversos mètodes, però nosaltres ens guiarem per dos principalment. Un es posar el preu del servei segons les despeses que hem tingut per realitzar-lo. En aquest cas hem de ser molt curosos a l'hora de determinar el que ens costa econòmicament fer el servei. Una vegada tenim el cost, afegim el que volem guanyar (marge). Podem afegir un percentatge o una quantitat fixa,

Exemple: Cost del servei: 100 €, marge 25%, Preu servei: 125 €.

Quan tenim les vendes/serveis anuals i el preu del servei, calculem el ingressos per serveis anuals (nº Serveis*Preu)

Recordeu:

- En aquest document no podem posar cap compra d'immobilitzat o inversió.
- La justificació de les vendes és molt important fer-la seguint els ítems que s'indiquen.
- El contingut d'aquest document ha d'incloure el primer any d'activitat de l'empresa. Vol dir que hem de preveure totes les despeses i ingressos del 1r. any.
- Respecteu el format del quadre utilitzant sols les partides o comptes que necessiteu.

4. Pla de tresoreria

El **pla de tresoreria** és un document en el qual es recullen els cobraments i els pagaments que preveu l'empresa, en funció de les operacions que estima que realitzarà durant un horitzó temporal determinat:

- **Cobrament:** entrada de flux de diners en l'empresa.
- **Pagament:** sortida de flux de diners de l'empresa.

És una eina que permet anticipar si, a final de mes, l'empresa necessitarà més diners en efectiu (si hi ha dèficit) o si hi haurà un excedent de liquiditat (superàvit):

- En cas de **dèficit**, calen més diners dels que proporciona l'activitat diària de l'empresa. Gràcies al pla de tresoreria, es podrà analitzar la necessitat de sol·licitar un crèdit, per quant temps i en quina quantia.
- Si hi ha un **superàvit** de tresoreria, es podrà invertir el sobrant per rendibilitzar els diners que no s'han utilitzat.

És un document en el que es recullen els cobraments i pagaments que l'empresa preveu, segons les operacions que farà en un determinant acotament temporal.

Cobrament: entrada de flux de diners en l'empresa.

Pagament: sortida de flux de diners de l'empresa.

A partir de l'estudi de la previsió de cobraments i de pagaments l'empresa podrà saber les seves necessitats de finançament i el saldo de caixa previst.

El pressupost de tresoreria determina anticipadament la situació de liquiditat de l'empresa i per tant li permet anticipar-se als possibles problemes i buscar les fonts de finançament adients en cas necessari.

En el pressupost de tresoreria es tenen en compte els pagaments i cobraments estimats en el curt termini.

(Veure Annex 1. teniu exemples de pressupostos de tresoreria mensual amb diferents dades. L'empresa pot modificar i adaptar les dades que consideri necessàries, ja que no es tracta d'un document amb format oficial.)

Pla tresoreria- Exemples

CONCEPTES	MES 1	MES 2	MES 3	MES 4	MES 5	MES 6	TOTAL
Vendes del producte de l'empresa							
Aportacions dels socis al capital social							
Diners procedents de préstecs							
Diners obtinguts de préstecs a clients							
Suma de COBRAMENTS							
Inversions en immobilitzat							
Devolució de préstecs bancaris							
Compres a proveïdors							
Serveis: aigua, electricitat, telèfon, neteja...							
Lloguer del local							
Pagaments de publicitat							
Salaris i quotes a la Seguretat Social							
Assegurances							
Pagament honoraris notari i advocat							
Pagament d'impostos (ITP/AJD i IVA)							
Altres despeses de constitució							
Suma de PAGAMENTS							
Diferència COBRAMENTS-PAGAMENTS							
Diferència acumulada							

Exemple

Tres socis volen crear una empresa dedicada al subministrament de material d'oficina a altres empreses. Consideren el pla de tresoreria següent:

Conceptes	Mes 1	Mes 2	Mes 3	Mes 4	Mes 5	Mes 6	Total
Vendes del producte de l'empresa	20 000	40 100	40 200	40 300	40 400	40 500	221 500
Aportacions dels socis al capital social	60 000						60 000
Diners procedents de préstecs	60 000						60 000
Diners obtinguts de préstecs a clients			6 000			6 300	12 300
Suma de COBRAMENTS	140 000	40 100	46 200	40 300	40 400	46 800	353 800
Inversions en immobilitzat (mobiliari, equip informàtic, etc.)	60 000						60 000
Devolució de préstecs bancaris	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	6 000
Compres a proveïdors	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	150 000
Serveis: aigua, llum, telèfon...	300	400	400	450	500	500	2 550
Lloguer del local	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	36 000
Pagaments de publicitat (campanya inicial amb pagaments trimestrals)			4 500			4 500	9 000
Salari i quotes a la Seguretat Social	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800	16 800
Rènting de la furgoneta de l'empresa	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	12 000
Neteja	800	800	800	800	800	800	4 800
Assegurances (pagament anual)	1 000						1 000
Pagament honoraris notari i advocat	10 000						10 000
Pagament d'impostos (ITP/AJD i IVA)	6 000			3 800			9 800
Altres despeses de constitució	2 000						2 000
Suma de PAGAMENTS	116 900	38 000	42 500	41 850	38 100	42 600	319 950
Diferència COBRAMENTS-PAGAMENTS	23 100	2 100	3 700	-1 550	2 300	4 200	33 850
Diferència acumulada	23 100	25 200	28 900	27 350	29 650	33 850	

La diferència entre cobraments i pagaments és sempre positiva. L'excedent de liquiditat no es considera excessiu.

5. Viabilitat del projecte

5.1 LLINDAR DE RENDIBILITAT O PUNT MORT

És la quantitat que hem de vendre per cobrir els costos:

Si venem exactament la quantitat que indica el punt mort, no obtenim ni pèrdues ni guanys.

Si venem una quantitat inferior, obtenim pèrdues.

Si venem una quantitat superior, obtenim beneficis.

Per tant, en el punt mort els beneficis són iguals a zero

Fórmula per al càlcul del punt mort:

$$PM = \text{costos fixos} / (\text{preu venda} - \text{cost variable per unitat})$$

Costos fixos: són els que no depenen de la quantitat produïda: es produeixi poc, molt o gens, aquest costos sempre són els mateixos. Per exemple, el lloguer del local, una assegurança d'incendis, la part fixa dels rebuts d'aigua, llum, telèfon, gas...

Costos variables: són els que depenen de la quantitat produïda: com més es produeixi més alts són aquests costos. Per exemple, les matèries primeres, la part variable del rebut d'aigua, llum, telèfon, gas..., els envasos i embalatges, etc.

Trobarem costos que ens poden fer **dubtar** entre un tipus de costo fix o variable, com ara el de la mà d'obra. Hem d'intentar classificar-lo en un grup o altre:

Si els treballadors són fixos, es consideren cost fix. Si els sous dels treballadors consten d'una part fixa i l'altra depèn de les peces que fan cada mes, la primera part és cost fix i la segona cost variable.

Si els treballadors són contractats per una ETT perquè tenim excés de treball, es tracta de cost variable.

Les hores extraordinàries són un cost variable.

I així hem de fer amb tots els conceptes dels quals dubtem

RENDIBILITAT DE L'EMPRESA

La rendibilitat posa en relació les variables de *beneficis*, *vendes*, *inversions (actiu)* i *patrimoni net*, i obtenim els indicadors següents:

- Rendibilitat econòmica.
- Rendibilitat financera.

Rendibilitat econòmica (re) de l'empresa és el rendiment de l'actiu; és a dir, de les inversions totals de l'empresa. Relaciona els beneficis abans de pagar els interessos i els impostos (BAII) amb l'actiu. A mesura que aquesta relació es fa més gran significa que l'empresa obté més rendiments de les inversions.

Fórmula: $re = \text{BAII} / \text{Actiu}$

Per exemple, si en aplicar la fórmula anterior, obtenim una rendibilitat econòmica de 0'086 (8'6%), aquest resultat indica que les inversions de l'empresa (actiu) han generat recursos per un percentatge de 8'6%; és a dir, de cada 100 € invertits s'han obtingut 8'6 € de rendiment.

Rendibilitat financera (rf) de l'empresa és la relació entre el benefici net (és a dir, amb els interessos i els impostos ja descomptats) i el patrimoni net de l'empresa. També s'anomena rendibilitat del capital, ja que mostra el benefici generat per l'empresa amb relació al capital aportat pels socis.

Fórmula: $rf = \text{Benefici net} / \text{Patrimoni net}$

Per exemple, si en aplicar la fórmula anterior, obtenim una rendibilitat financera de 0'15 (15%), aquest resultat indica que el patrimoni net de l'empresa ha generat beneficis per un percentatge del 15%; és a dir, per cada 100 € de patrimoni net s'han obtingut 15 € de beneficis.